

Innhold

Innledning	17
1. Generelt	17
2. Rettskilder.....	19
2.1 Lovforarbeider.....	19
2.2 Forskrifter.....	20
2.3 Rettspraksis.....	21
2.4 Internasjonale konvensjoner	22
2.5 Rundskriv	22
2.6 Juridisk teori.....	22
3. Oversikt over arveloven	23
4. De ulike skifteformene	26
4.1 Innledning.....	26
4.2 Privat skifte.....	27
4.3 Offentlig skifte	28
4.4 Skifte ved testamentsfullbyrder	28
4.5 Uskifte	29
4.6 Bo med brutto eiendeler av liten verdi	29
4.6 Bo som ikke har midler til å dekke arvelaterens forpliktelser.....	29
FØRSTE DEL. INNLEDENDE BESTEMMELSER	31
Kapittel1	
Lovens virkeområde, definisjoner mv.	33
§ 1. Hva loven gjelder	33
§ 2. Definisjoner	34
§ 3. Hvordan arv fordeles. Skifte	37

ANDRE DEL. RETTEN TIL ARV	39
Kapittel 2	
Slektens arverett	41
§ 4. Første arvegangsklasse	41
§ 5. Andre arvegangsklasse	46
§ 6. Tredje arvegangsklasse	50
§ 7. Når foreldreskap gir grunnlag for arverett	51
Kapittel 3	
Ektefellers arverett	55
§ 8. Ektefellens arverett når arvelateren etterlater seg livsarvinger	56
§ 9. Ektefellens arverett når arvelateren ikke etterlater seg livsarvinger	59
§ 10. Inngrep i ektefellens arverett ved testament	61
§ 11. Opphør av ektefellens arverett ved separasjon og skilsmisse	65
Kapittel 4	
Samboeres arverett	68
§ 12. Arverett for samboere med felles barn	69
§ 13. Arverett etter testament for samboere med minst fem års samboerskap ..	76
Kapittel 5	
Ektefellers rett til uskifte	78
§ 14. Retten til uskifte	80
§ 15. Uskifte med særskilt livsarving	86
§ 16. Uskifteretten når noen av arvingene kan kreve arv	88
§ 17. Inngrep i ektefellens uskifterett ved testament	89
§ 18. Personlige forhold som fratrar ektefellen rett til uskifte	92
§ 19. Frist for melding om uskifte	97
§ 20. Ektefellens ansvar for arvelaterens forpliktelser	98
§ 21. Hvilke eiendeler som går inn i uskifteformuen etter at boet er overtatt uskiftet	101
§ 22. Råderetten over uskifteformuen	104
§ 23. Adgangen til å gi gaver av uskifteformuen	108
§ 24. Adgangen til å gi arveoppgjør av uskifteformuen	127
§ 25. Arvingenes adgang til å kreve bevissikring utenfor rettssak	133
§ 26. Hvem som tar arv ved skifte av uskifteformuen	135
§ 27. Bortfall av retten til uskifte hvis den lengstlevende gifter seg eller blir samboer	138

§ 28. Retten til å kreve skifte av uskifteformuen	141
§ 29. Skifte av uskifteformuen	146
§ 30. Arvingenes krav på vederlag ved skifte av uskifteformuen	152
§ 31. Hva som inngår i uskifteformuen når den skal skiftes	157

Kapittel 6

Samboeres rett til uskifte	158
§ 32. Retten til uskifte	160
§ 33. Inngrep i samboerens uskifterett ved testament	171
§ 34. Frist for melding om uskifte	175
§ 35. Samboerens ansvar for arvelaterens forpliktelser mv.	175
§ 36. Hvilke eiendeler som inngår i uskifteformuen	178
§ 37. Råderetten over uskifteformuen	181
§ 38. Bortfall av retten til uskifte hvis den lengstlevende gifter seg eller blir samboer	186
§ 39. Skifte av uskifteformuen	189

Kapittel 7

Arv etter testament	196
I. Opprettelse av testament	196
§ 40. Dødsdisposisjoner	198
§ 41. Testasjonsevne	206
§ 42. Formkrav	213
§ 43. Påtegning på testamentet om formkrav mv.	220
§ 44. Ugyldighet ved testasjon til fordel for testamentsvitne mv.	222
§ 45. Ugyldighet på grunn av utnyttelse av testator mv.	228
§ 46. Nødtestament	234
II. Tilbakekall og endring av testament. Arvepakt	239
§ 47. Tilbakekall og endring av testament	240
§ 48. Formkrav ved tilbakekall eller endring av testament	242
§ 49. Arvepakt	249
III. Livsarvingenes pliktdelsarv mv.	256
§ 50. Livsarvingenes pliktdelsarv	257
§ 51. Testators bestemmelse om hvilke eiendeler pliktdelsarven skal omfatte	260
§ 52. Testators bestemmelse om formuesordningen for pliktdelsarven	262

§ 53. Testators bestemmelse om livsarvingens råderett over pliktdelsarven	264
§ 54. Testators bestemmelse om den videre arvegangen for pliktdelsarv i visse tilfeller	272
§ 55. Testators bestemmelse om å gjøre en livsarving arveløs	275
§ 56. Utdeling til barn som fortsatt ble forsørget da arvelateren døde	277
IV. Tolkning av testament	282
§ 57. Tolkning av testament	283
§ 58. Supplerende tolkningsregler	291
§ 59. Forutsetningssvikt	300
V. Felles testament og gjensidig testament	305
§ 60. Felles testament og gjensidig testament	306
§ 61. Tilbakekall og endring av felles testament og gjensidig testament	308
§ 62. Supplerende tolkningsregler for felles testament og gjensidig testament	317
VI. Oppbevaring og fremleggelse av testament mv.	325
§ 63. Oppbevaring og registrering av testament hos tingretten	326
§ 64. Bortkommet testament	334
§ 65. Frister for å kreve arv etter et testament eller for å motsette seg et testament	337

Kapittel 8

Forskjellige bestemmelser om retten til arv etter loven eller etter testament	346
§ 66. Arvefall og vilkår for å ta arv	347
§ 67. Ukjent dødsrekkefølge og dødsfall straks etter hverandre som følge av samme hendelse	350
§ 68. Fraværende arving	353
§ 69. Forbigått arving	358
§ 70. Krav om tilbakeføring av arv etter §§ 67, 68 eller 69	360
§ 71. Foreldelse av arverett	365
§ 72. Fradømmelse av arverett	369

Kapittel 9

Avtaler om arv	383
§ 73. Arvingens råderett over fremtidig og falt arv	383
§ 74. Avkall på arv	389
§ 75. Avkorting i arv	393

Kapittel 10

Fordeling av formuen når den avdøde ikke har arvinger 399

 § 76. Fordeling av formuen når den avdøde ikke har arvinger 399

 § 77. Avgjørelser ved skiftet når formuen skal fordeles etter § 76 403

Kapittel 11

Internasjonal arverett 405

 § 78. Lovvalg 406

 § 79. Arvelaterens adgang til å foreta lovvalg 409

 § 80. Formkrav for testamenter 414

 § 81. Grunnleggende rettsprinsipper (ordre public) 417

 § 82. Overenskomst med fremmed stat 419

TREDJE DEL. SKIFTE AV DØDSBO 421

Kapittel 12

Skiftemyndigheten. Kompetanse og generelle saksbehandlingsregler 423

 § 83. Skiftemyndigheten 424

 § 84. Skiftemyndighetens stedlige kompetanse 425

 § 85. Skiftebehandling i Norge. Lovvalg 429

 § 86. Inhabilitet 433

 § 87. Rett til innsyn i testament hos tingretten etter arvelaterens død 434

 § 88. Oppgaver etter loven som kan delegeres til saksbehandlere 438

Kapittel 13

Perioden fra dødsfallet og frem til skifteform er valgt 444

 § 89. Melding om dødsfall. Opplysninger om den avdøde 445

 § 90. Tingrettens innledende behandling 448

 § 91. Registrering og sikring av boets eiendeler 455

 § 92. Formuesfullmakter og bankboksfullmakter mv. 462

 § 93. Kunngjøring av frist for å melde krav (proklama) før skifteform er valgt ... 468

 § 94. Testamentarisk bestemmelse om opprettelse av en stiftelse 469

Kapittel14

Bo som ikke skal skiftes	472
§ 95. Fullmakt til å disponere uten skifteattest i bo der den avdødes eiendeler er av liten verdi	472
§ 96. Melding om uskifte mv.	476
§ 97. Uskifteattest	481

Kapittel15

Felles bestemmelser for privat og offentlig skifte	483
I. Generelle bestemmelser om skifte	484
§ 98. Skifte av dødsbo. Skifteformene	484
§ 99. Testamentsfullbyrder	487
§ 99 a. Frist for å overføre landbrukseiendom til ny eier	491
II. Proklama – kunngjøring av frist for kreditorene til å melde sine krav	495
§ 100. Utstedelse av proklama. Melding til kreditorer utenfor Norge	496
§ 101. Proklamaets innhold. Kunngjøring	498
§ 102. Melding av krav og virkning av proklamaet	502
§ 103. Forhold som har samme virkning som å melde krav	507
III. Arvingenes rett til å overta eiendeler på skiftet. Verdsettelse og oppgjør	510
§ 104. Rett til å overta eiendeler og rett til å kreve eiendeler solgt	510
§ 105. Verdsettelse av eiendelene	518
§ 106. Verdsettelse ved skiftetakst	520
§ 107. Oppgjør	533
§ 108. Særlige regler for eiendom som overtas på grunnlag av odels- eller åsetesrett	536
IV. Når arvelateren etterlater seg ektefelle eller samboer	540
§ 109. Delingen av felleseiet	542
§ 110. Fortegnelse over eiendeler og forpliktelser	544
§ 111. Råderetten over eiendeler under skiftet og vederlag for bruk	545
§ 112. Kreditorenes dekningsgrunnlag	551
§ 113. Retten til å overta eiendeler som er i felleseie	551
§ 114. Retten til å overta eiendeler ved særeie eller samboerskap	557
§ 115. Tidspunktet for verdsettelse av eiendeler	559

Kapittel16

Privat skifte	561
§ 116. Ansvar for arvelaterens forpliktelser	562
§ 117. Frist for å kreve privat skifte	567

§ 118. Utstedelse av skifteattest	568
§ 119. Oppgaver ved gjennomføringen av et privat skifte	575
§ 120. Krav om enighet for beslutninger under skiftet	586
§ 121. Kunngjøring av frist for å melde krav (proklama)	592
§ 122. Dekning av boets og arvelaterens forpliktelser	593
§ 123. Rett til å kreve at forpliktelsene dekkes før utdeling av arv	597
§ 124. Oppfyllelse av bestemmelser i testament	599
§ 125. Arving som er forsvunnet eller uten kjent oppholdssted	605
§ 126. Tvister under privat skifte	605

Kapittel 17

Offentlig skifte	614
I. Åpning av offentlig skifte	615
§ 127. Hvem som kan kreve offentlig skifte	616
§ 128. Arvelaterens adgang til å bestemme offentlig skifte	624
§ 129. Tingrettens åpning av offentlig skifte av eget tiltak	626
§ 130. Bortfall av retten til å kreve offentlig skifte	631
§ 131. Forberedende rettsmøte	637
§ 132. Sikkerhet for skifteomkostningene	644
§ 133. Åpning av offentlig skifte. Tvist om vilkårene er til stede	647
II. Gjennomføringen av det offentlige skiftet. Skiftemyndighetens oppgaver	651
§ 134. Skiftebehandling ved tingretten eller ved bostyrer. Revisor og medhjelper	652
§ 135. Formålet med det offentlige skiftet	655
§ 136. Skiftemyndighetens kompetanse. Saksbehandlingsregler	657
§ 137. Arvingenes rett til å uttale seg	659
§ 138. Beslutninger under skiftet. Krav om enighet mellom arvingene	663
§ 139. Stedfortreder for person under vergemål og for upersonlig rettssubjekt ..	668
§ 140. Skiftesamlingen	673
§ 141. Registrering av boets eiendeler og forpliktelser	675
§ 142. Kunngjøring av frist for å melde krav (proklama)	679
§ 143. Dekning av boets og arvelaterens forpliktelser	680
§ 144. Forsinkelsesrente og mellomrente	688
§ 145. Oppfyllelse av bestemmelser i testament	689
§ 146. Arving som er forsvunnet eller uten kjent oppholdssted	690
§ 147. Tvangsfullbyrdelse i boets eiendeler	692

III. Særlig om skiftebehandling med bostyrer	695
§ 148. Virkeområde	697
§ 149. Hvem som kan oppnevnes som bostyrer. Sikkerhetsstillelse	697
§ 150. Bostyrerens oppgave og kompetanse	702
§ 151. Protokoll og regnskap mv.	708
§ 152. Innberetninger til tingretten	710
§ 153. Bomøter	714
§ 154. Rett til å kreve skiftesamling	719
§ 155. Utkast til booppgjør	720
§ 156. Klage over bostyreren	721
§ 157. Tilbakekall av oppnevningen	724
IV. Avslutning av skiftet. Booppgjør og utdeling fra boet	726
§ 158. Tilbakelevering av boet til privat skifte eller uskifte	726
§ 159. Innstilling av skiftebehandlingen	731
§ 160. Fastsettelse av booppgjøret	735
§ 161. Oversendelse av kjennelsen om booppgjøret	739
§ 162. Anke mv.	741
§ 163. Utdelinger på grunnlag av booppgjøret	746
§ 164. Eiendeler av ubetydelig verdi	748
§ 165. Plikt til å sørge for tinglysing eller registrering	749
§ 166. Eiendeler som dukker opp etter fastsettelsen av booppgjøret	751
§ 167. Forbigått kreditor og forbigått arving	755
V. Tvister ved offentlig skifte	758
§ 168. Hva som behandles som skiftetvist	759
§ 169. Hvordan skiftetvister behandles	770
§ 170. Frister for å reise skiftetvist	778
§ 171. Hvem som har partsevne under offentlig skifte	781
§ 172. Rettskraft	785
§ 173. Behandling av tvist ved allmennprosess	787
§ 174. Tvist om testamentarisk bestemmelse om opprettelse av en stiftelse	793
VI. Særregler for bo der eiendelene ikke er tilstrekkelige til å oppfylle alle forpliktelsene etter arvelateren	798
§ 175. Virkeområde	800
§ 176. Prøving av krav. Omstøtelse	800
§ 177. Rettsvern og utlegg	803
§ 178. Tvangsakkord	805

FJERDE DEL. AVSLUTTENDE BESTEMMELSER	819
Kapittel18	
Ikrafttredelsesregler og overgangsregler. Endringer i andre lover	821
§ 179. Ikrafttredelse	821
§ 180. Overgangsregler	822
§ 181. Endringer i andre lover	825
Domsregister	827
Litteratur	843
Stikkord	845